

No Pages to Display

રૂ. માં ગ્રામ રોડ

ખાલવિનોદ ગંથાવલિ ☆ પુસ્તક સાતમું

ગ્રંથ ખાળી

સંપાદક : નાગરદાસ ઈ. પટેલ

ચિત્રકાર : જગમેહન ભીસ્કી

૭૫ પૈસા

ખાલવિનોદ કાર્યાલય : ૧૪૬ પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ : મુંબાઈ

આવતી પહેલી : ૧૯૪૨ ખીં : '૪૪ ત્રીજી : '૪૭ ચોથી : '૫૦
 પાચમી : '૫૪ છુટી : '૫૮ સાતમી : '૬૨ આठમી : '૬૬
 નવમી : '૭૦ દસમી : '૭૨ અગિયારમી : '૭૪

મુખ્યાઈ સરકારના કેળવણીખાતા તરફથી મંજૂર

‘શ્રીભૂમાળા’ ની મદદથી વાચન શીખ્યા પછી ખાલકેટા વાચવાનું
 માગે છે અને એને અનુકૂળ ખાડુ જ થોડાં પુસ્તકેટા આપણા સંાહિત્યમાં છે.
 એ થી સાત વરસનાં ખાલકેટા માટે વિવિધરંગી પુષ્કળ ચિત્રોવાળાં જોટા
 અશ્વરે છાપેલાં પુસ્તકેણી ખૂબ જરૂર છે. એને માટે અસે ખાલવિનોંદ
 અંથાવલિની થોળના કરી છે.

ખાલજગત એને સત્કારશે અને એનો બહેણો પ્રચાર કરશે એવી
 આશા છે. કૃપાદં

ઇન્દુભાલા	૩
સીનીમારી	૨૧

: મુદ્રક :
 જનીકાન્ત રા. પટેલ
 જની પ્રિન્ટરી
 રોડ સ્ટ્રીટ, મુખ્યાઈ-૨

: પ્રકાશક :
 સુમતિ નાગરદાસ પટેલ
 ખાલવિનોંદ કાર્યાલય
 ૧૪૬, પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ, મુખ્યાઈ-૨

ઈન્દુ ખા લા

આજે તો ઈન્દુખાલાએ રેશમી ફરાક
પહેંચું હતું ને ભૂથામાં કૂલ નંખાવ્યાં હતાં,
છતાં એ ચિંતાતૂર હતી.

આમુ તો ઈન્દુખાલા હસસુખી હતી.
એ રમે ફુણે ને ભગા કરે. લાંઘે જ એના
સોઢાપર આવી ચિતા હોય

પણ આજે તો એ ખરેખરી ચિંતાતુરી
હતી.

મૈં અને પાસે બાળાધીને પૂછ્યું:

‘કુમુ બહેન ! તું ઉદ્ઘાસ શાથી છો ?’

‘આજે જરા એવું થયું છો.’ હંકુ બાલીઃ

‘હું સુભૂતબહેન ! આએ એવું કુમુ કહ્યું હો ?’

‘પણ આએ શું કહ્યું તો તો કહ્યો ?’ મૈં
અને ખરડે હાથ ફેરફારતાં જગ્યાંથું.

‘આએ મને રેશમી ફરાક પહેરાયું.’

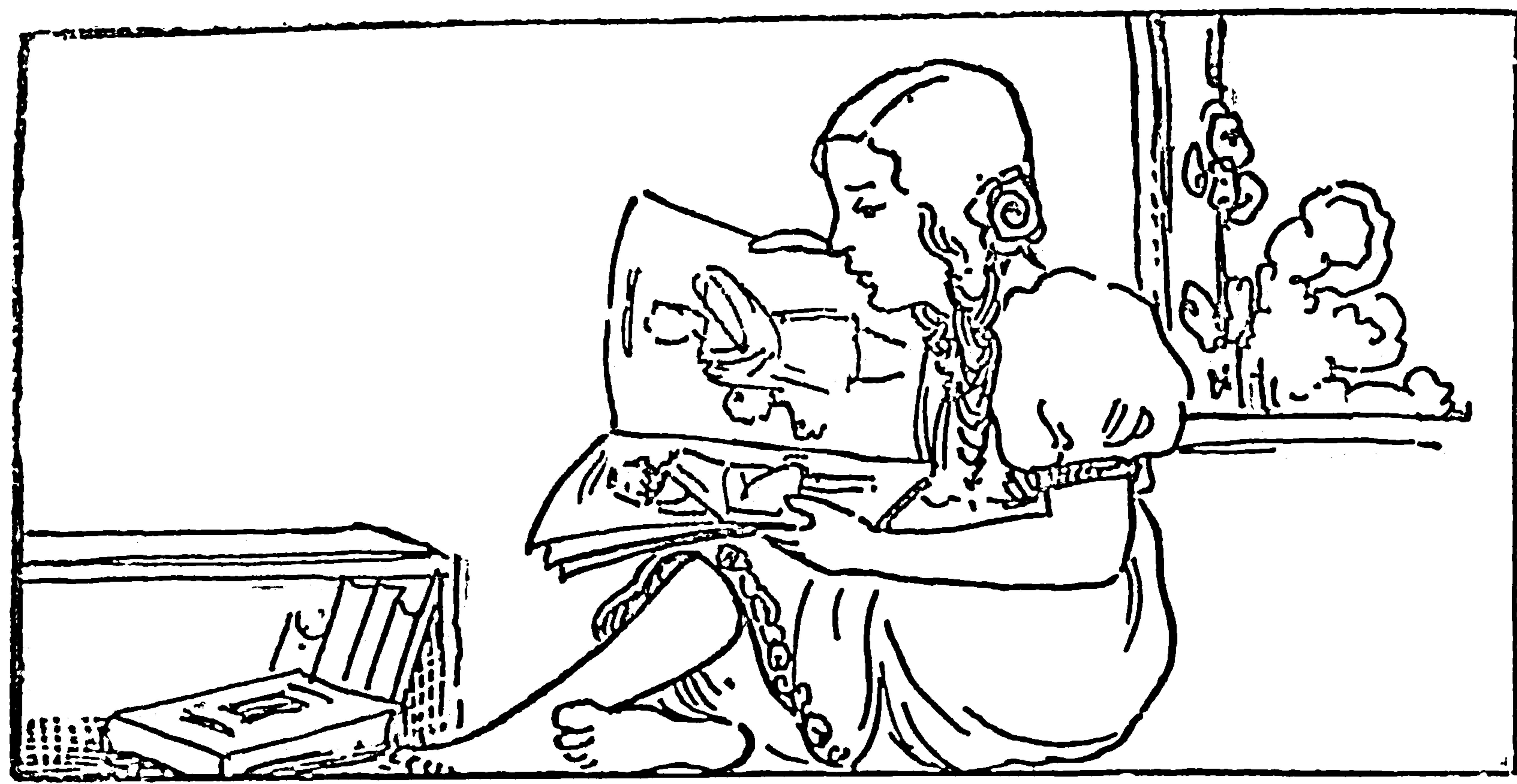

ઈ-કુ આણી. ‘માથું ઓછયું, લટ ગુંથી, કૂલો
નાખ્યાં ને કહ્યાં : ‘ઈ-કુ ! આજે ફરાડ મેલું
ના કરતી. સંભાળીને ફરાદે. ફરાડ જરા પણ
મેલું થરો તો સાંજે ખાવા નહિ આપું.’

‘એમ છે કુ ! તો સંભાળીને રમાને.’

‘તે સુઅનઘણૈન ! રેશમા કપડાં ધોવામાં
લુધારે મહેનત પડતી હરો ?’ ઈ-કુએ પૂછ્યું.

‘ના ઘણૈન, કોણું નથી પણ એના
ધોવાના લુધારે પૈસા પડે છે.’ મેં કહ્યું.

‘તથીજ ખાગે એવું કહ્યું હશે.’

મેં એન એક ચોપડી આપી એમાં
આણુસ જાત સૌથી પહેલાં કુવાં કપડાં
પહેરતી ન તેના કુદી શિત વિકાસ થયો
તેનાં ભજાનાં ચિત્રો હતાં.

ઈન્દુખાલા જો ચિત્રો જોવા લાગ્યી.

શરૂઆતનાં ચિત્રોમાં જુના જમાનાનાં
માણુસો ચામડાનાં કપડાં પહેરતાં તે હતું, તે
પછી ઝડની છાલનાં વર્ણોવાળાં ચિત્ર હતાં.

‘સુ મનુઃખેન ! માણસ જાત કચારે
રેશાભી કપડાં પહેરતાં શીખી હશે ?’
ઈનુખાલાએ પૂછ્યું.

‘આટલો ગાજ પૂરો કરીને હું. એ
વાત ખૂખુ ભૂઝાની છ.’ મેં હશ્યું.

હું શી રીતે ગાજ કરતી હતી તે એણુ
ંધ્યાન દ્વારા જોયું.

ગાજ પૂરો થાયા એટલે મેં વાતની
શરૂઆત કરી

ધાર્ણા જના વુખતની એ વાત છે. તે
વુખતે ચીન દેશમાં એક કુંવર રહેતો હતો.
અનું નામ ‘કુંવર યેમ બુ.’

એક હડાડો કુંવર યેમ બુ ધાર્ણા જ
ચિત્તાતુર થઈને બેઠો હતો. અને તો ચેન
પડતું ન હતું. એની રૂટનજડિત ગાઢી પણ
અને ગમતી ન હતી. એ તો બેઠો બેઠો
પોતાની ઢાઢી પસ્સવારતો હતો.

રાજમહેલને ખારણુ લાટકાવેલી રૂપાની

ધૂંદરીઓ પુષ્ટનથી હાલતી ને મધુર રણકાર
થતો તે પુણુ એને ગમુતો ન હતો.
રંગધેરંગ્ડી દીવાંઓનો પ્રકાશ પુણુ એને
આનંદ આપતો ન હતો.

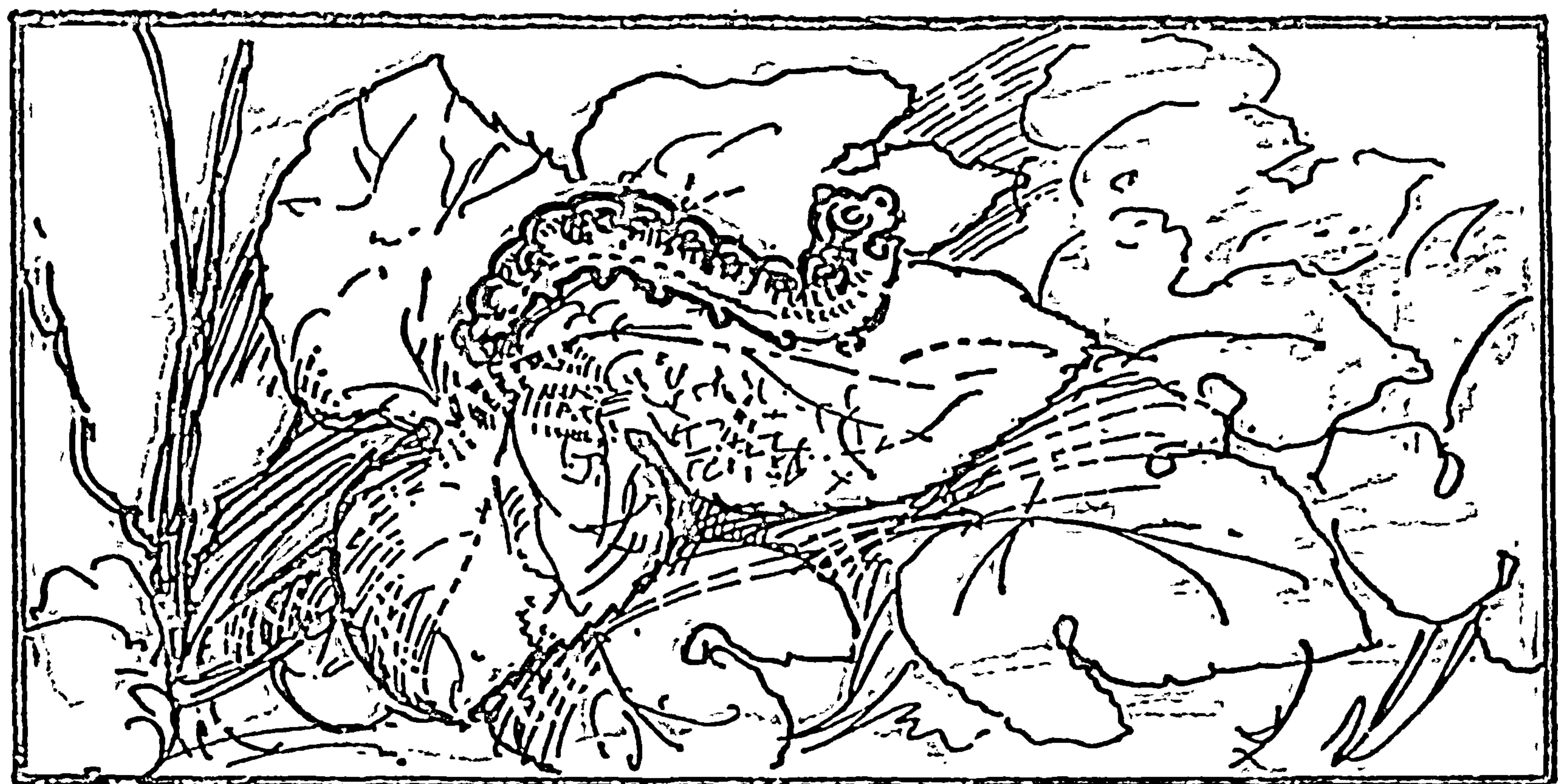
કુલુર ચેમ વુ ઊઠચો. એણે રઘુજિત
ખાલ્ડી પુહુરી એને ખુટ ખુટ કરતો
બુંગમાં ગાયો. એના મહેલની આજુઆજુ
અઝાનો આગ હતો. એમાં કટલાંક નાનાં
નાનાં પુણુ ધૂણાં જૂનાં આડ હતાં.

કુંવર ચેમ નુ જતો હતો ત્યાં એની
નજ્ર એક જડા માતેલા કીડા ઉપર પડી.
એ ધીમે ધીમે ચાલતો હતો. કુંવરે એને
ઉપાડી લીધો ન શેતુરના આડ પર ભૂકચો.

‘આપણી હચા માટે હું ઘણો આખારી
છું.’ પેલા કીડાએ કુંવરને કહ્યું. ‘આજે
આપણી તથિયત બરાખર નથી હું શું?’

એ સાંલળીને કુંવરને નખાઈ લાગી.
એક કીડા, એના જેવા રાજકુંવરની ખૂખર

પૂછ એ અજખ એવું હતું.

‘જરા એવું જ છે.’ કુંપરે કહ્યું

‘આપની ચિંતાનું કારણ જણાવશો ?’

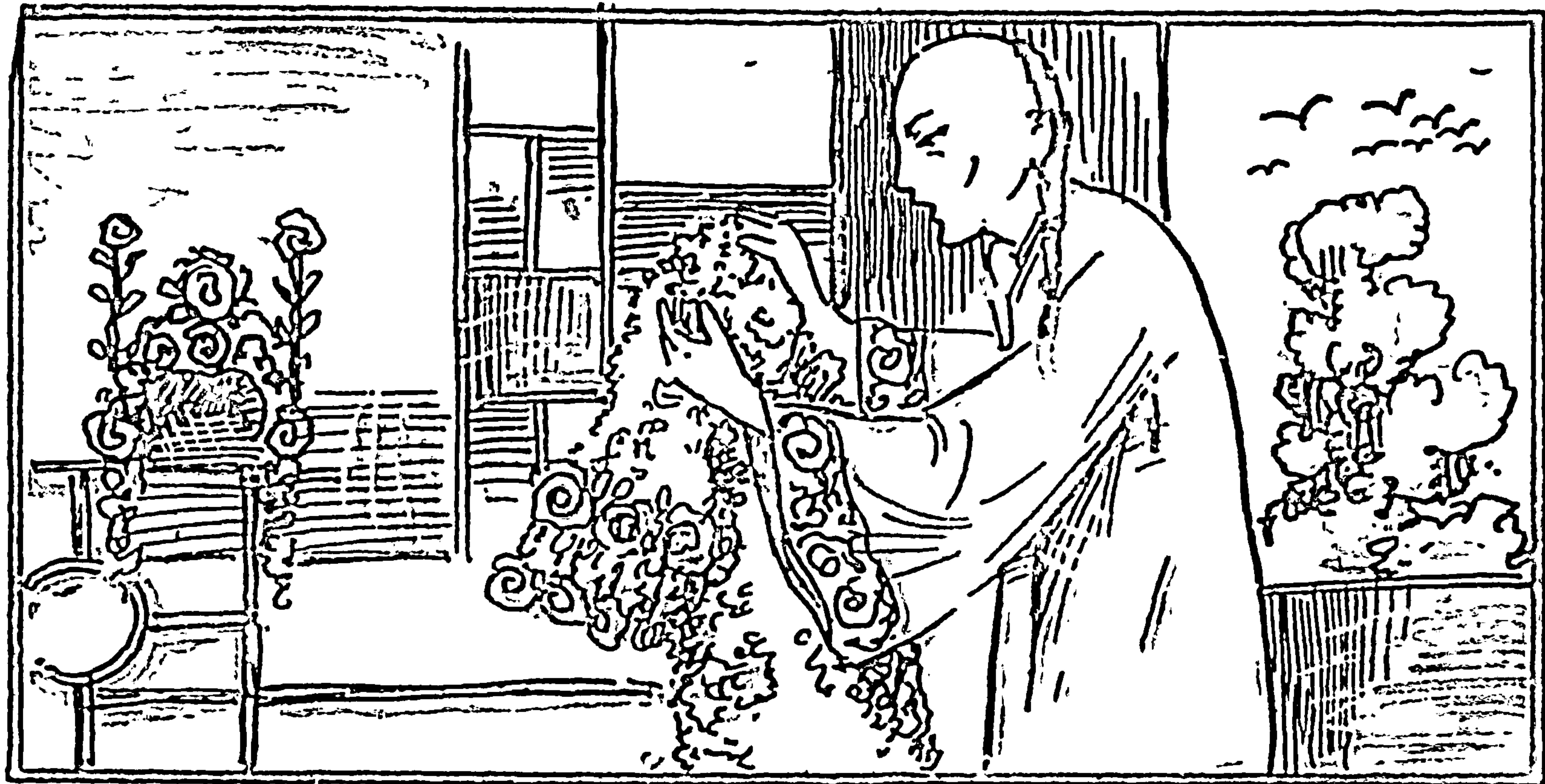
કીડાએ આગ્રહ કર્યો.

‘એક મોટો ગુંઘવાડો ઉલો થયો છે
ને તેનો ઉકુલ જડતો નથી.’ કુંપરે કહ્યું.

‘એવો તો શો ગુંઘવાડો છે ? જરા
ખુલાસેથી કહો તો ભારાથી અનતી મહેં
દી કર્યું.’ કીડાએ જણાવ્યું.

‘વાત એ અ છે’ કુંઘર ચેમ હુ એ
 કહેવા આંડયું. ‘શાડા હણાડા પણી
 રાજકુમારી ને હ્યુ ની વૃદ્ધસગાંડ આવે છે.
 મહારાજ વાંગ લીંગ જાહેર કર્યું છે કુ
 વૃદ્ધસગાંડની લેટ તરિક જો કુંઘર સારામાં
 સારો પોપ્ષાક રાજકુંઘરીને લેટ આપશે
 તની સાથે એને પૂરણાલીશુ. હવે એવા
 પોપ્ષાક શાનો કરાવવો કુંઘરની અરેખાઓ માં
 હીજો કાઈ ન આવી શકે !’

‘हीरा, जोती ने पुरवाहानोंना पोषाक
में कराव्यो पाणु ए तो आरे कठणु होतो.
रू७ कुं लरी ने ए खुंचे. इलोनोंना पोषाक
अजानो। थग्यो पाणु ए करभाई गयो। आउस
होवाथी शुं करवुं तेली चिंतामाँ हुं छुं.’

‘आपने रेशभनोंना पोषाक करवानो।
विद्युर नृथी आव्यो ?’ कीड़वी पूछ्युं.
‘रेशभ ! रेशभ शुं छ ? मैं एनुं नाम
पाणु सांलधयुं नृथी.’ हुंवर घोटी उठ्यो.

‘આ હું સુમળવું. આ જાડ જેયું ?
 એ અમૃતે ઘણું વહાલું છે. એનું નામ શેતૂર.
 એનાં પાન અમૃતે ઘણું ભાવે છે. પેલાં
 અમારાં ઈડાં. એ રાઈના હાજ્ઞા જેવાં છે.
 એમાંથી અમારાં નજુકું ખુબ્યાં નીકળો છે.
 એ છું, હસ્તમે અને તલીસમે હહડું ચામડી
 બહલે છે. પછી એ ખાવાનું બંધ કરે છે ને
 શેતૂરની ડાળખૂદી વૃથાગી કાશેટો શરૂ કરે
 છે. એ પોતાની આજુખાજુ ખાહુજ આરીક

આને સુંહર તાર વીટાળો છે.' એમ કહી
કીડાએ કુંપરને એક કાશોટો આપ્યો.

'કૃવો મુલાયમુ, બારીક ને નરમ તાર
છે!' કુંપર તાર જોઈને આપ્યો.

'ત્રણુ અઠવાડિયાંખાં કીડા એ ધનાવે
છે. પછી બાજુનો છેડો કાતરીને એ ધહાર
આવે છે. તે વખતે એને પાંખો કૂટી હોય
છે ન એ કીડામાંથી કૂકુ થઈ ગયો હોય
છે. એ આમ તેમ શોદું શોદું જિડે છે.'

‘પુણુ એમાં રાજકુમારીના પોષાક
માટેનું રેશમ કચાં આવ્યું?’ કુંઘુરે પૂછ્યું.

‘પેલા કારોટાઓના તાંતણા ઉકુલી
સેવાય તે રેશમ. એને વાળુકરો વળું એને
કાપડ ખાનાવે. એ લારે મુલાયમુ હશે ને
એના ચૂણકાટ હીરા ને જોતી જેવો હશે.
એ નાના સરખા કારોટામાંથી આડસોથી
આરસો વાર જેટલો લાંબા રેશમનો તાર
નીકળશે.’ કીડાએ સમજ્યું.

કુંદુરે કીડાનો આખાર માણ્યો ન
પોતાના માણુસોને કાશોટા એકડા કરવા
હુકમુ આખ્યો અને જોત જોતામાં હળવો
કાશોટા એકડા થયા.

એમાંથી તાર કાઢવામાં આવ્યો ન
એનું લુણકરોએ નુરમ હાથે કાખડ વણ્યું.

એ ભારે સુલાયુસુ હતું. એનો ચુણકાટ
સોતીને પણ ગાંખાં પાડ એવા હતો.

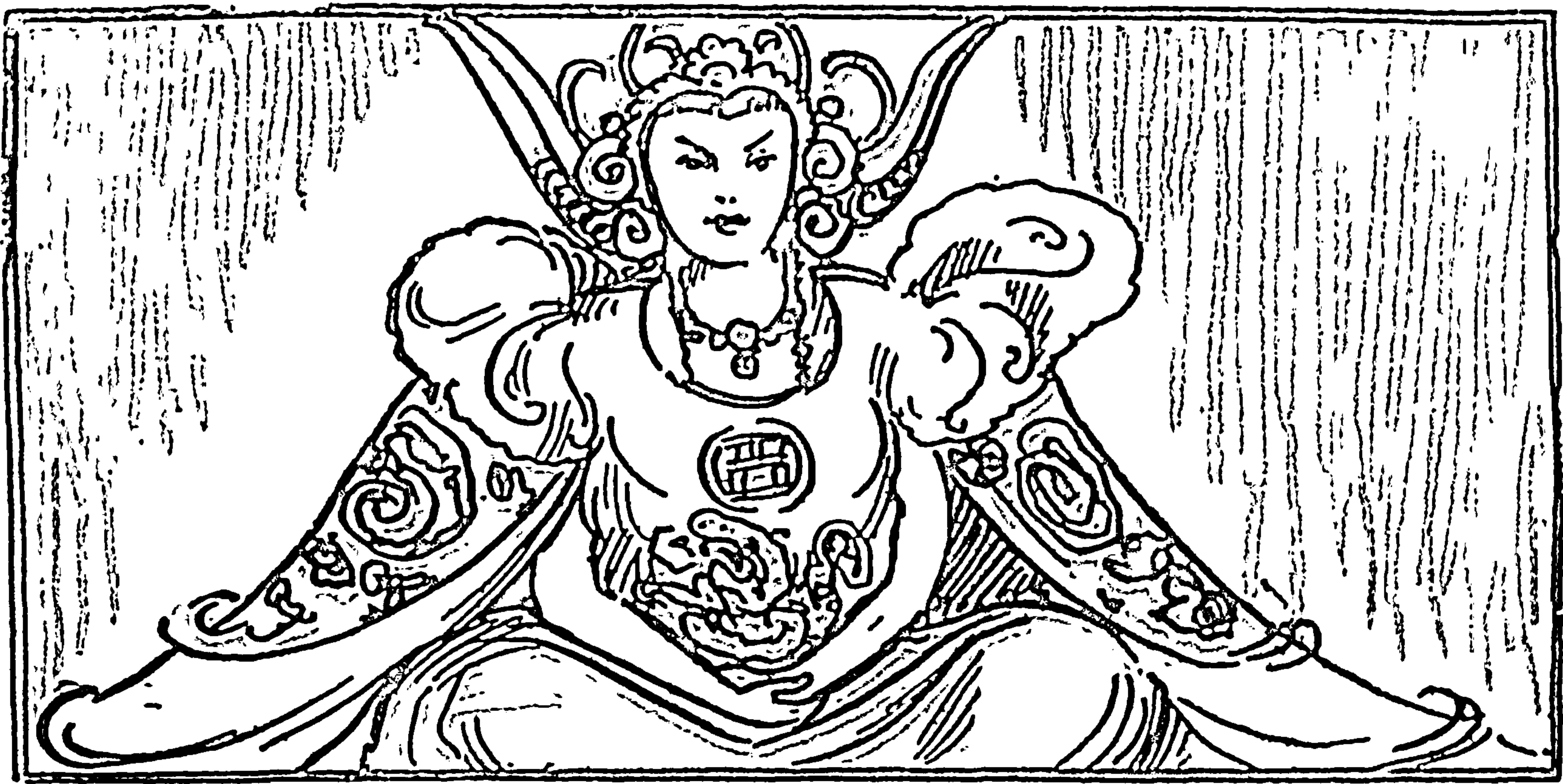
અ બોઈ કુંદુર રાજરાજ થઈ ગયો !

પછી તો એ કાપડમાંથી રાજકુમારી
માટે સુંહર પોષાક તૈયાર થઈ ગયો. અરાખર
વુખતસર એ તૈયાર થઈ ગયો આને તે
લઈને કુંવર ચેમ નુ મહારાજ પાસે ગયો.

મહારાજ વાંગ લીંગ એ જેચો.
એમણી વ્યાખ્યાનો પાર ન રહ્યો. કસમાળુ
એ રાજકુમારીને બતાવ્યો.

એ લોઈને રાજકુમારી પાણ રાણરાજ
થઈ ગઈ. એની અરોધ હી કહે જાવા

પોષાક ખીજ કોઈનો ન હતો એટલે
ભારે ધામુધૂમથી મહારાજ વાંગ લોગે
રાજકુમારી જે હુને કુંઘર ચેમં વુ સાથે
પરણાવી.

ચેલા સુંદર પોષાકમાં રાજકુમારી
જે હુ ગોળી તા શોભતી હતી ક એને
બોઈન સૌ કોઈ અંજયથીમાં ગરકાવ થતું
હતું ક આણો ભનાહર પોષાક કુંઘર ચેમ
વુ કચાંથી લાવ્યો હશે !

રાજકુમારી મેહુણી એ પોષાકનો લેદ
કુંબર પાસેથી મેળવ્યો ન ચીનનાં લોકાને
ત અતાંયો.

ત દહાડાણો ચીનમાં શેતૂરનાં આડ ખૂથુ
કાળજી ઉછેરાય છે. રેશભની વાત આલી છે.

‘ઓભ છ !’ કુંકું આલી. ‘હવે મારા
રેશભી ઝરાકની હું કાળ રાખીશ. આને
ઠપકો આપવા વુખત નહિ આવું હઉ.’

મી ની મા રી

એક હતું ગરૂડ.

જંગલના એક ઊંચા આડની ટોચે
એના ભાણો હતો.

વાહળાંના ગોટે ગોટને બેદી એ ઉડતું.

એના વેગ પુણુ જેવો તેવો નહિ !

જાળું કમાનમાંથી તીર છૂટયું.

આને એક હતી ભૂડળું.

ચરખીથી લચી ગયેલું એનું શરીર.

પહેણાં ગોળ નસ્કારાં ને ખાસસું લાંબુ
રહેં. નાને નાને પગે હોડે પણું ખૂબુ !

લીની જમીન એને ખૂબુ ગુંગે. એ
ખૂંદવાખાં એને જારે અજા પડે.

જે આડ ઉપર ગરુડનો ભાણો હતો તેના
થડમાં એક બખાલ હતી. એની પાસે જ
એણ પોતાનું રહેઠાણું રાખ્યું હતું.

અને એક હતી બિલાડી.

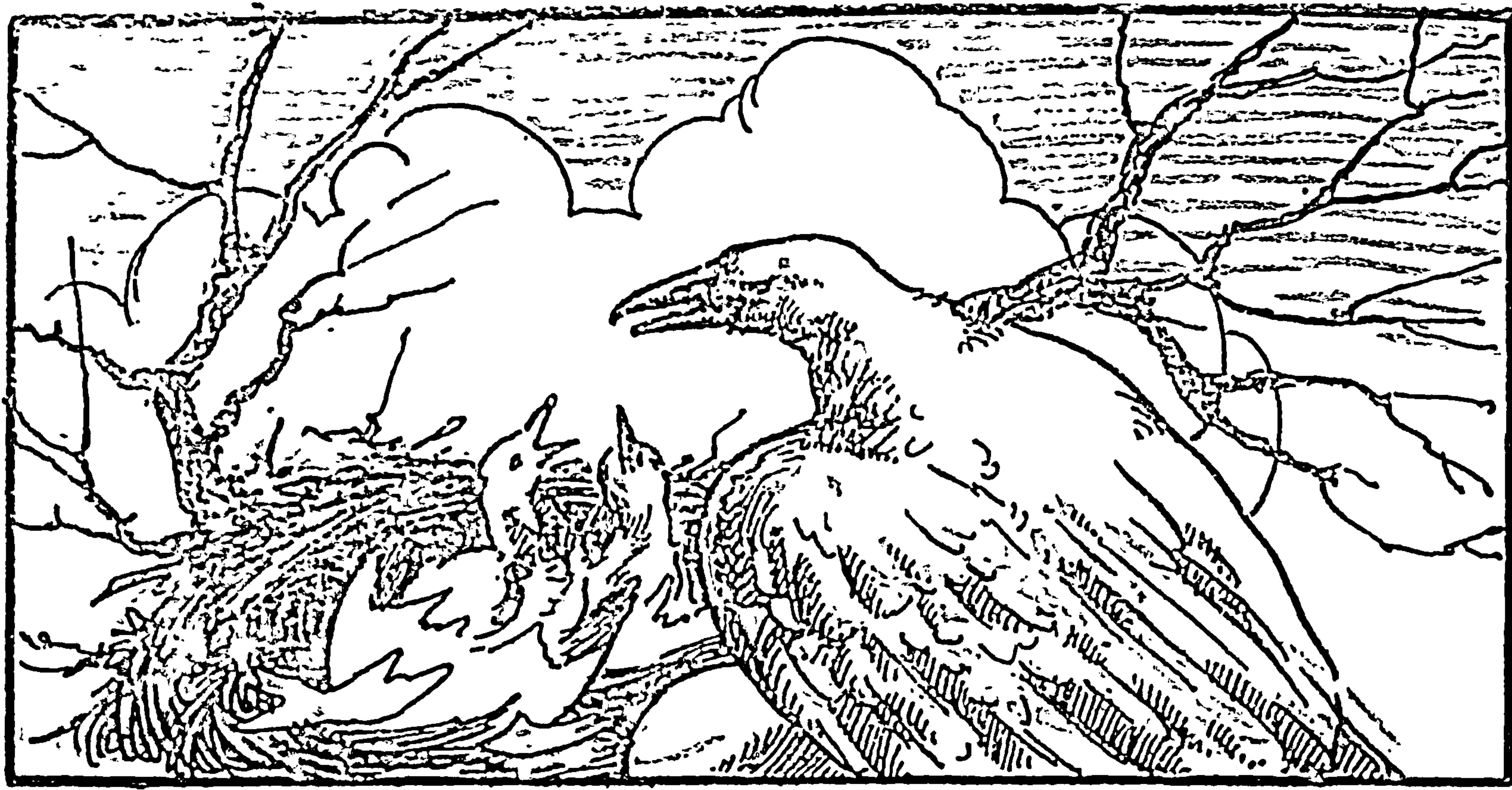
એ પણ પેદા જંગલમાં રહેતી હતી.

જે આડ ઉપર ગરૂડનો માળો હતો તેની
બાજુના આડમાં ધુંગા જેવું હતું ત્યાં એ રહેતી.

ઉંહરોનો એ કાળી હતી.

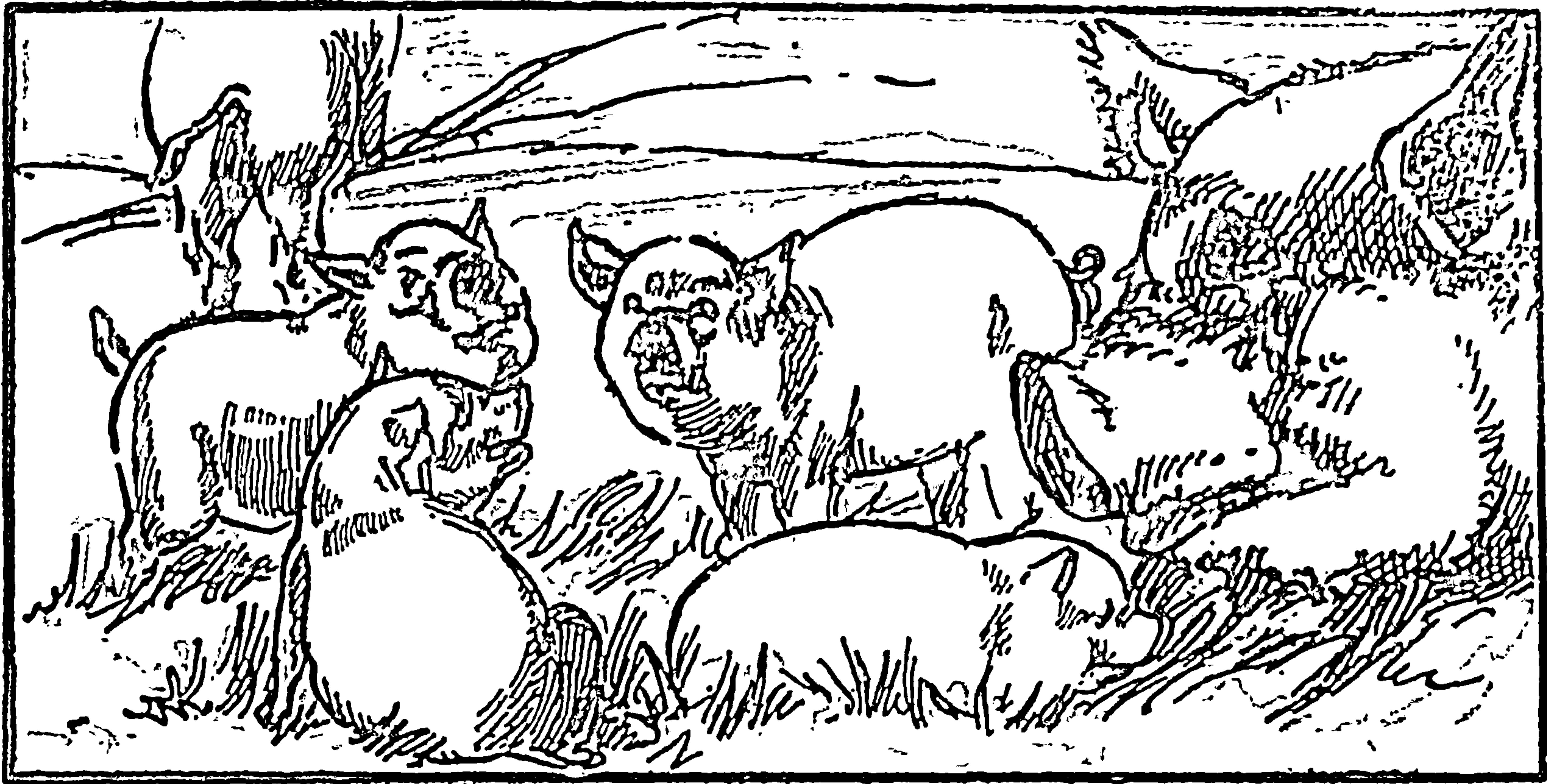
નાનાં મોટાં પંખીઓ, પશુઓનાં
અદ્યાં વગેરે પણ એનો ખોરાક હતો. એ
એમુનો શિક્ષાર કરતી ને ખાઈ જતી.

એ લારે ચાલાક હતી.

વૃખૂત જતાં ગરૂડે હંડાં મૂક્યાં.
 ભૂજાનાં લંખુગોળ એ હંડાં હતાં.
 એના પર બેસીને ગરૂડે એને સેવ્યાં.
 થોડા હિલ્સે હંડાંનું કોટલું કડક લઈ
 કોટચું આને તેમાંથી ગરૂડનું નાનું સરખું
 બુરચું નીકળ્યું. પછીથી ધીજું, શીજું ને
 ચોથું એમ બધાં હંડાંનાં કોટલાં કૂટ્યાં ને
 બુરચ્યાં બહાર આવ્યાં.

એમણું ગરૂડનો માણો ગજાણી મૂક્યો.

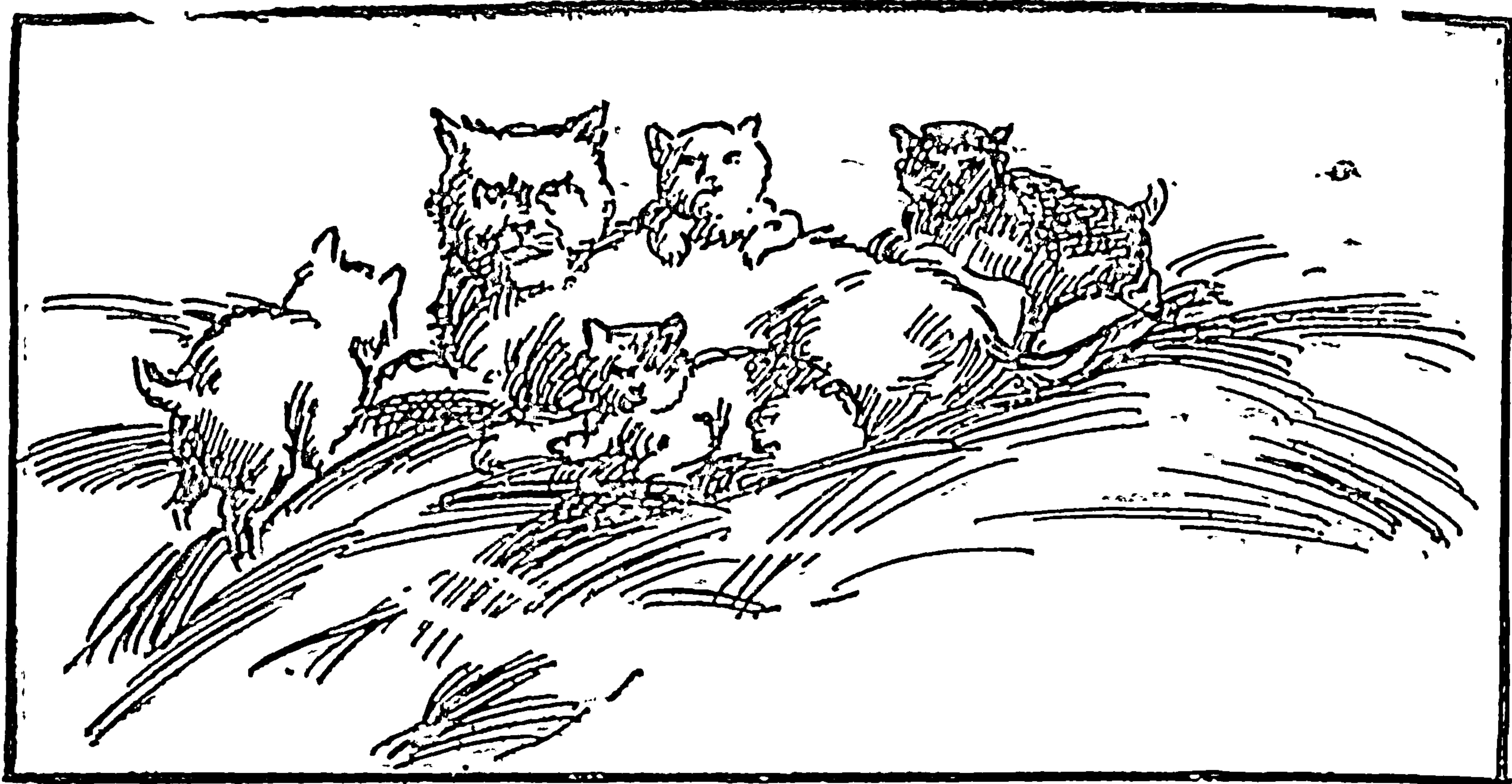
લુંડળુ પણ બખાલ તૈયાર રાખી હતી.

એને નાનાં નાનાં લુંડડાં આવ્યાં.

કીર્કદ્વારા કીર્કદ્વારથી આખી બખાલને
ગણાચી મૂકી. નાને નાને પુગો પડતાં ને
આખડતાં એ-આમ તેમ કુરે જરા ચાલે ને
ગણાચી પડે. વૃષી પાછાં ઉલાં થાય ને ચાલે.

પુગ નાના ને શરીર મોટાં.

પડતાં આખડતાં ને રમતાં ઝુદતાં એ
મોટાં થાયાં.

આને પેલ્લી બિલાડીને ખાણું અવચ્છાં
આપયાં.

સ્થાંડું, સ્થાંડું, સ્થાંડું ! કરીને એમણે
ખાણું ધૂંગું ગજાલી મૂક્યું.

શોડા હિવાસુ સુધી તો એમુની આંખા
નહેતી ઉઘડી. ર્થાં સુધી એ મણુ
ઉન્નાવાયા કુંઝું.

પછી તો આંખા ઉઘડી, જરા ટટાર
થયાં ને લટાર આરવા લાગ્યાં.

પોતાનાં હું ખાડોશી ગરૂડ ને ભુંડળુંને
જોઈને બિલાડીને એક વિચાર આવ્યો. એણું
આ ઘઉનો. શિક્કાર કરવાની ખાળ રહ્યી.

ગરૂડ પાસે ગઈ ને એને સમજાવ્યું
કુઃ ‘પેલું ભુંડ પોતાનાં અવચ્ચાંને કહેતું હતું
કુ ગરૂડ ચારો લેવા જરો ત્યારે એનાં અવચ્ચાં
ઉપાડી લાલ્લીશ. એ ખાવુણી મૂળા પડશે.’

‘તો મારે શું કરવું ?’ ગરૂડ પૂછ્યું.
‘ધીજું શું થાય ! આણામાં એસીને

ખુબચ્ચાં સંલાળવાં જોઈએ,

પુછી ધીરે રહી બિલાડી લુંડળું પાસે
જઈને કહેવા લાગ્યી: ‘જોને બહેનું ! આ
તો તાર્કે લાગો છે તે કણીં છું. પેલું ગરૂડ
એનાં ખુબચ્ચાંને કહેતું’તું કુ લુંડળું ખહાર
જશે ત્યારે એકાદ લુંડકુ ઉપાડી લાવીશા
ને ખૃધાંને ખાવા આપીશા.’

‘પુછી !’ લુંડળું લખડતી જલે પૂછયું.

‘એનાં ખુબચ્ચાં ઉજાળ્યી કરશે. જો મારું

માને તો બુખાલમાં રહીને તારાં બુરવાંને
સંભાળે.' બિલાડીએ સલાહ આપી.

'સાહું બહેલ! એમ કરીશ.' લુંડળું કહ્યું.
ન પછી બિલ્લીબાઈ પોતાના ધૂંગામાં
ગયાં ન બુરવાંને કહેવા લાગ્યાં કું જો પાંચ
હહાડામાં ભારે ભાડા આથશે.

રાત પડે ન બિલ્લીબાઈ છા-દીજાની
નીકળે ન શિકાર કરી આવે.

એતાં બુરવાં તો કહેલોલ કરે.

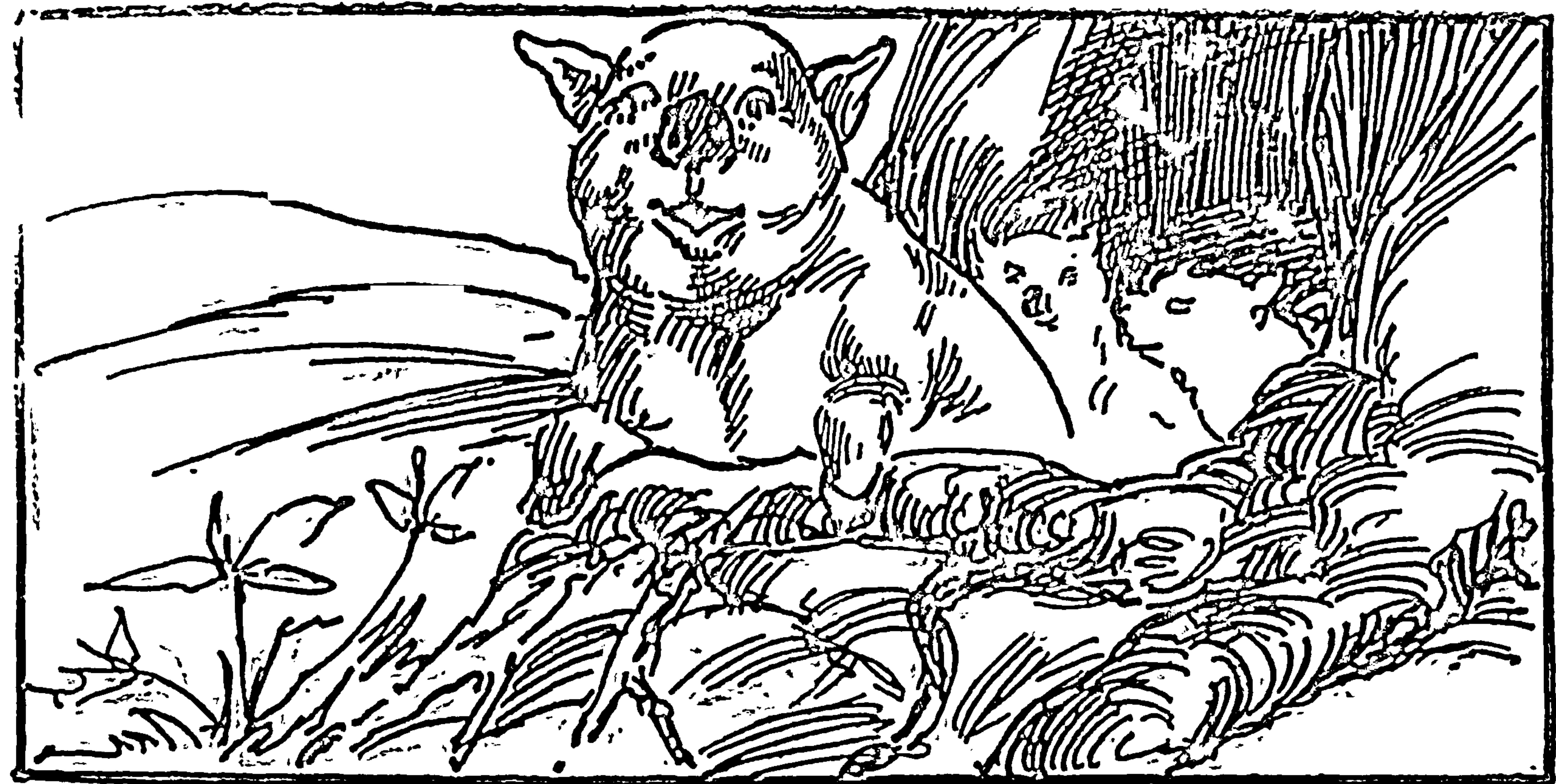

ગરૂડ બિચારું પોતાના ભાળામાં એનું
એનું પોતાનાં અવચાંને સંલાખતું હતું.

એક હહાડો ગયો. એ હહાડા ગયા.

અવચાં ભૂખયાં થયાં અને ચિચિયારી
કરવા લાગ્યાં પણ એમને મૂકીને ગરૂડ
શી રીતે બહાર જીય ! વૃખતે ભૂંડળું આદી
ન એમને ઉઠાવી જીય તો !

લાંખી ડાકુ એ તો જોયાજ કરે કુ
ભૂંડળું શું કરે છે !

આને લાંબી તુકી ભુંડળું પણ જોયાજ
કરે કુ ગરૂડ શું કરે છે !

એ બિચારી પોતાનાં ભુંડડાં સંભાપીને
થઠી હતી. એ ભૂખ્યાં થયાં હતાં આને
ઉન્નવાચૂ કરતાં હતાં.

ભૂખાનું દુઃખને કકળાતાં અવચ્ચાં ! ભુંડળની
ફીડાનો પાર ન હતો. ઊંઘું શોહું કરીને
એ જોયાજ કરતી કુ ગરૂડ શું કરે છે ?

વૃખુતનાં વહેવા સાથે એ બેઉ ખૂખુ

કુમણેર ચૂચાં. એમુની તાકાત જટી રહી
ને ભૂખે અધ્યમૃદ્યાં થઈ ગયાં.

લાગ જોઈને સીની માશીએ ભુંડળુ
તથા ગરૂડને વારાકૃતી પૂરાં કર્યો આને
એમનાં ખરચાં તથાં પેદાં ભુંડડાંની પાંચે
ભીંડડાંએ ઉજણી કરી.

બિલાડીએ ઘઉના લોખપણુનો લાલ
કુઈ એમુનો શિકાર કર્યો.

બાળવિનોદનાં પ્રકાશને

બાળસાહિત્ય, કિશોરસાહિત્ય

કુમાર સાહિત્ય ને ગ્રૌડ સાહિત્ય ● ● માં સર્વેતમ છે ● ●

બાળવિનોદનાં બાબાસેટ : એ થી પાંચ રૂગમાં છાપેલી અઠીસો મનોહર ચિત્રોવાળી વણું ચોપડીઓ, અક્ષરમાળા, શાન્દમાળા અને અંક્ષેપન, બાળકોને રમતવાતમાં કક્કો, ખારાખડી, આંક અને વાચન શીખવે છે. બાળશાખમાં બાળશાખ શિક્ષક જે ન કરી શકે તે આ સેટ કરી બતાવે છે. સેટના રૂ. ૧-૭૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૦-૬૫

વાચન પ્રવેશઃચિત્રવાચન : મોન્ટેસોઝી પદ્ધતિએ વાંચતાં શીખવવા માટે ખાસ તૈયાર કરેલી વાચન પ્રવેશની એ ચોપડીઓ, દરેકના ૦-૭૫ ચિત્રવાચન : એરંગી એક્સ્ક્રોઝાફ સુંદર ચિત્રોના વાચનની ચોપડી : ૧-૦૦ વણેના રૂ. ૨-૫૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૧-૦૦

બાળવિનોદન અંથાવલિ : એ રૂગમાં પાને પાને સુંદર ચિત્રો સાથે મોટા અક્ષરે છાપેલાં છ થી સાત વર્ષનાં બાળકો માટે તૈયાર કરેલાં હસ મનોહર પુસ્તકો : વણું ચિત્રો સાથેનું વણું ચિત્રો પાનનું રસિક વાચન ★ સેટના રૂ. ૫-૦૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૧-૬૦

આ લ વિ નો દ મા ગા : બારોબાર ચિત્રોવાળાં, રસ ગળે ને કટકા પડે એવાં સરસ, સાત થી દસ વર્ષનાં બાળકો માટેનાં એકએકથી ચટિવાતાં તેસઠ પુસ્તકો. એક હજાર ચિત્રો સાથે સવા એ હજાર પાનનું સુંદર વાચન, વણું મનોહર સેટમાં : દરેક સેટના રૂ. ૮-૭૫ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૫-૩૫

૨ મૂ. ૭ મા ગા : બાળકો હુંસે હુંસે વાંચે એવી હાસ્યરસની છોળો. ઉડાપતી રમ્ભ ચાર્ટાયોનાં પાંચ પુસ્તકો. સવાસો ચિત્રો સાથે ચારસો પાનનું રસિક વાચન. : દરેક પુસ્તકના રૂ. ૧-૦૦ પાંચ પુસ્તકોના રૂ. ૫-૦૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૧-૩૫

૨ મૂ. ૬ પ્રવાસ મા ગા : મોનામાં સુગંધ બળો એવી રીતે હસાવતી, ખુશખુશાલ કરતી અત્યંત રમ્ભ પ્રવાસમાળાનાં ખાર પુસ્તકોનોં સેટ : સો ચિત્રો સાથે ચારસોએંભી પાનનું વાચન સેટના રૂ. ૬-૩૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૧-૩૫

અરોંક બાળપુસ્તકમાળા : ગુજરાતના લાગ્નિતા લેખકોએ તૈયાર કરેલાં, સુંદર ચિત્રોવાળાં, વિવિધ મકારનાં દસ થી પાંચ વર્ષનાં બાળકો માટેનાં અત્યંત રસિક નવ્યાણું પુસ્તકો. અગિયારસો ચિત્રો સાથે સાડાચાર હજાર પાનનું સરસ વાચન : એકાંદર દસ સેટમાં દરેક સેટના રૂ. ૫-૦૦ ★ દસ સેટના રૂ. ૫૦-૦૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૮-૫૦

મજેહાર કંદાળીમાળા : પુષ્કળ ચિત્રો સાથે ડિરોનારગતનાં અવનવાં પરાક્રમો ૨૭૦ કરતી અનેં અંથાવલિ, પાકી ખાઈંગનાં સોહામણું નેકેટવાળાં છ પુસ્તકો. એકાંદર હજાર પાનનું વાચન દરેકના રૂ. ૩-૦૦ ★ છ પુસ્તકોના રૂ. ૧૮-૦૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૩-૦૦

વિ જા ન મા ગા : વિજ્ઞાનને સરળતાથી સમજાવતાં, અમૃતક્ષેપો, હવા, ગુરુત્વાકર્ષણ, પત્ર પુષ્પ ફલમ અને પ્રકાશને લગતાં પાંચ પુસ્તકો : સો ચિત્રો સાથે ચારસો પાનનું વાચન : સેટના રૂ. ૫-૦૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૧-૩૫

સા હ સ કંથાવ લિ : સાહસ, શીર્ષ, બેદ, ખુદ્દિવાતુર્ય અને શુન્હારોધનનાં અવનવાં પરાક્રમોને લગતું મેરણાદાપી વાચન આપતી અભિનવ અંથાવલિ. પાકી ખાઈંગનાં સોહામણું નેકેટવાળાં સોણ સુંદર પુસ્તકો. એકાંદર સોણસો પાનનું રસિક વાચન. ચાર સેટમાં સેટના રૂ. ૬-૦૦ ★ ચાર સેટના રૂ. ૨૪-૦૦ ★ વી. પી. ખર્ચ રૂ. ૫-૩૫